

(א) ויבנות יט. ויש"ג
(ב) פסחים יג. א עין
סנהדרין קא. ובפס"ט
ד"ה מנעש ובפס"ט
ד"ה, (ד) ז"כ ח: פסחים
יג. (ה) ז"ל כ"ו, (ו) וע"ב,
(ז) ונבנו שלפניו אלה לך
וקו העמיקו מוס' גיטין ל:
ד"ה וכו',

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חיישין וכו'
לוריס הס"ד ואח"כ מ"ה
היינו דקתני לויכא
הואל: (ב) ד"ה ופרישין
ואי משמחי מאי מוצנין:

מוסף רש"י

אבודין. תמנין והולכין
(פסחים יג.). והר"ד. ויש
תקלקלו ונעשה ללול תמנת
תמנות (סנהדרין קא).
פורשין. פירוטו של תמנת
שנו לנזקה וכמשהין
אותם ממלדות. לר"ך
לפורשן כספן (פסחים יג.).
פירוטו שנו לוקחין דמי
כסף לפי שפירוטו של
תמנת ממלדות (ב"ב ח.).
ואין פורשין לעצמם. פן
יתעדים שפורשין בול (סו).
תמחוי. מאלל תם ומני
מאלל שנונין לנלק (פסחים
יג.). ואין מוצנין
לעצמן. שמא יתעדים
שלקוחו בול (סו).

רבינו חננאל

מתני' המפקיד פירות
אצל חבירו ורצה אפי' היה
אבודין לא יגע בהן מאי
טעמא אמר רב כהנא
רוצה אדם בקב שלו מני
קבין של חבירו. רב נחמן
בר יצחק אמר חיישין
שמא עשאו תרומה ומעשר
על מקום אחר. מיתבי
המפקיד פירות אצל חבירו
הרי זה לא יגע בהן
לפיכך בע"כ עושה אותן
תרומה ומעשר על מקום
אחר. ומקשי' בשלמא
לטעמיה דרב כהנא היינו
דקתני לפיכך פ"י כיון
שאין אדם רוצה שיתחיל
לו פירותיו אלא ישאר
לו כמות שהן לפיכך
בעל הבית עושה אותן
תרומה ומעשר על מקום
אחר. אלא לטעמיה דרב
נחמן מפני שבעל הבית
עושה אותן תרומה מיביע
ליה למימר. ופרישין כיון
דאמר רבנן לא יגע בהן
דחיישין שמא בעליהן
עשאו תרומה לפיכך בעל
הבית עושה אותן תרומה
כו': אמר רבה בר בר חנה
אמר ר' יוחנן מחלוקת
תנא קמא ורשב"ג דאמר
תנא קמא לא יגע בהן
בזמן (ל) שחטרונין כדתנן
במתני' הרי זה יוצא
לו חטרונין אבל יתר
מכדי חטרוני דברי הכל
מוכרין בב"ד ודאי אדרב

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

לח.

עין משפט
נר מצוה

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי הוא. וכיון דטעמא
זהכי מה לי כלי מה לי מעות והכי תיסק אדעתין למימר דבמעו
מודה להו לרבנן ואמאי אכטריך למתנייה: לרבנן איצטריך.
לאשמועינן מילתא דרבנן תננהו למרויהו ואי תנא כליס דרישא

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי
הוא אלא תרויהו לרבנן איצטריך (ל) ולא זו
אף זו קתני: מתני' (מ) המפקיד פירות
אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן
רשב"ג אומר מוכרין בפני ב"ד מפני שהוא
כמשיב אבירה לבעלים: גמ' מאי טעמא
אמר רב כהנא אדם רוצה בקב שלו
מתשעה קבים של חבירו ורב נחמן בר
יצחק אמר דחיישין שמא עשאו המפקיד
תרומה ומעשר על מקום אחר מיתבי
המפקיד פירות אצל חבירו הרי זה לא יגע
בהן לפיכך בעל הבית עושה אותן תרומה
ומעשר על מקום אחר בשלמא לרב כהנא
היינו דקתני לפיכך אלא לרב נחמן בר
יצחק מאי לפיכך הכי קאמר השתא דאמור
רבנן לא נובין דחיישין לפיכך בעל הבית
עושה אותן תרומה ומעשר על מקום
אחר אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן
מחלוקת בכדי חטרונין אבל יותר מכדי
חטרונין דברי הכל מוכרין בב"ד אדרב
נחמן בר יצחק ודאי פליגא אדרב כהנא
מי לימא פליגא כי קאמר רב כהנא בכדי
חטרונין קאמר והא רוצה בקב שלו מתשעה
קבין של חבירו קאמר גזומא בעלמא
מיתבי לפיכך בע"כ עושה אותן תרומה
ומעשר על מקום אחר וליחוש דלמא הו
להו יותר מכדי חטרונין וזבניהו וקא אכיל
טבלים יותר מכדי חטרונין לא שכיח ואי
משתכחי מאי מזבנינן להו וליחוש שמא
עשאו בעל הבית תרומה ומעשר על מקום
אחר כי מזבנינן נמי ילכניהם בדמי תרומה
מזבנינן להו ולרב נחמן בר יצחק נמי
זבניהו לכהנים בדמי תרומה בהא פליגי
דרבה בר בר חנה סבר יותר מכדי חטרונין
לא שכיח מידי וכי משתכח לקמיה הוא
דהויא יתר מכדי חטרונין אי עביד להו בע"כ
תרומה ומעשר על מקום אחר מקמיה דהו
להו יותר מכדי חטרונין עביד להו הלכך
כי הו להו יותר מכדי חטרונין זבניהו
לכהנים בדמי תרומה ורב נחמן בר יצחק
סבר יתר מכדי חטרונין משכח שכיח וכי הו
להו לאלתר הוא דהו להו ואי אמרת זבניהו
זימנין דקדים ומזבין להו וכי עביד להו בעל
הבית תרומה ומעשר על מקום אחר לא
ידע דזבנא וקא אכיל טבלים מיתבי
המפקיד פירות אצל חבירו והרקיבו יין
והחמיץ שמן והבאיש דבש (נ) והדביש הרי
זה לא יגע בהן דברי ר"מ והכמים אומרים
העושה להם תקנה ומוכרין בבית דין יוכשהו
מוכרין מוכרין לאחרים ואינו מוכרין לעצמו
יכיוצא בו (ז) גבאי צדקה בזמן שאין להם
עניים לחלק פורשין לאחרים ואין פורשין
לעצמן גבאי תמחוי בזמן שאין להם עניים
לחלק מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמן
קתני מיהת פירות אצל חבירו והרקיבו יין
חטרונין והא יין והחמיץ שמן והבאיש דבש
חטרונין גינהו שאני בניו דקם קם

שמא עשאו תרומה ומעשר על מקום אחר. הקשה ר"מ וכי
נמשדו חזירים למרוס שלא מן המוקף כדאמר בפרק כל
הגט (גיטין דף ל:) ופ"ק דחולין (דף יא.) גבי ר"מ שאכל עלה של
ירק ואור"ט להכא גבי פקדון חולין בחששא מועטת שלא יגע בהם
וקיישין שמא עברז שבת תרס שלא
מן המוקף דשרי כדאמרין בהאשה
רצה (יבמות דף נא.) אי נמי כדאמרין
פרק כל מערצין (עירובין דף נב.)
ניחא ליה לחכר דלעביד אסורא
זוטא דהיינו שלא מן המוקף אצל
בחולין (דף יא.) ובפרק כל הגט
(גיטין דף ל:) לא חיישין כיון שאינו
פקדון וטפי אמרינן בפרק זה בזר
(סנהדרין דף ג.) ראו שאזכירם הטמין
מעוה צדיקה תיבה ומגדל ואמר של
מעשר שני הם הם כמעשים לא אמר
כלום אלא אולינן צמר רוב מעוה
שהם חולין להקל ואע"פ שפירש שהם
מעשר ובהאשה שהלכה (יבמות דף
קטו:) גבי מצא כלי והיה כתוב עליו
קו"ף קרבן תי"ו תרומה הא אין
כתוב עליו לא חיישין והא דאמרין
בהאשה (לקמן דף מט.) ישראל שלמר
רשאי לעשותו תרומה מעשר על מקום
אחר היינו נמי בשבמות וימים טובים
וכן הא דקתני צמוןן לפיכך בעל
הבית עושה אותם תרומה ומעשר
על מקום אחר:

מחלוקת בכדי חטרונין. פרש"י
כדרך שאר תבואות
והקשה ריב"ם וכי פליגי צמשהו
דבפחות מכדי חטרונין לכ"ע וכי
ימכור ועוד דא"כ מ"ט דרשב"ג וי"ל
דפליגי שנתחבר צמשהו או צמשים
יותר משבנות להתחבר עד אותו
הזמן ופליגי עד שיעלה החטרונין
צמשהו או צמשי צמשהו חלפי
קצין לכור שהוא צמדי חטרונין
לשנה שלמה:

מזבנינן רבניהם. ולשמא יעשה
אחר המכירה ליכא
למיחש דיתר מכדי חטרונין לא שכיח
וכי עביד להו צמשהו תרומה ומעשר
עביד להו מקמי דליהו יותר מכדי
חטרונין ופריך לרב נחמן נמי דלזבניהו
לכהנים צמדי חטרונין לא פריך דהא
איכא למיחש לשמא יעשה אלא צימתי
מכדי חטרונין פריך דלזבניהו וכי
מימא הכי נמי והא אמרת דרב נחמן
ודאי פליג ומשני דלרב נחמן יותר
מכדי חטרונין שכיח והקשה ריב"ם
מי דחקו לומר דרב נחמן פליגי לימא
דצימתי מכדי חטרונין לדי"ה מוכרין
וליכא למיחש לשמא יעשה דלא שכיח
כמו לרב כהנא ותי"ר"ט דמתני'
מייירי אפילו צמשהו או צמירות
מתוקנים והתם מאי טעמא לא יגע
בהם ע"כ משום דרב כהנא דרועה
אדם בקב שלו מצמשהו קצין של
דשמא עשאו תרומה ומעשר על
מקום אחר אי לאו לאשמועינן דלפי'
צימתי מכדי חטרונין חיישין א"כ סבר
דאפילו יותר מכדי חטרונין עדי

מג א מ"י פ"ז מהל'
שאלה ופקדון ה"ל א
ועין בהשגות ומ"מ סג
עשין פת מוצני' ח"מ ס'
לכא ספיק טו:
מג ב מ"י שם:
מג ג מ"י שם וסג שם
טוש"ע שם:
מג ד מ"י שם:
מג ה מ"י שם הל' ג
וסג שם טוש"ע שם
ספיק טו:
מג ו מ"י שם הל' ה
טוש"ע שם ספיק יט:
מגז א מ"י פ"ט מהל'
ממנות עניי' ה"ל יא
סג עשין קטב טוש"ע י"ד
ס' רמ טוש"ע כ:

לעני רש"י

אשמל"ר (אישמל"ר).
להחמין. (על רבש).

רבינו חננאל

נחמן (בר יצחק) דהוא
אמר חיישין שמא עשאו
תרומה ותרומה אינה
נמכרת לשום חולין ור'
יוחנן הא אמר מוכרין
הלכך ודאי פליגי. לימא
דהא דר' יוחנן פליגי
נמי אדרב כהנא דהא
איהו נמי לא ימכרם
קאמר. ודחי' את לן
למימר דלא אמר רב
כהנא לא ימכרם אלא
היבא דחסי' (ל) פחות
מכדי חטרונין והוא כדתנן
לקמן לחיטים ולאורו ט'
זבאי קבין לכור וכי
אכל בחטרונין יותר מזה
לא אמר רב כהנא לא
ימכרו ולא פליגי עליה
דר' יוחנן. ומקשי' לר'
יוחנן ותיחוש דלמא הו
בהן חטרונין יתר מכדי
חטרונין ששינוי במשנתנו
ומכרם על פי ב"ד מי
שהו מופקדין אצלו ולמה
שנונו לפיכך בע"כ עושה
אותן תרומה כו'. פי
בזמן שהיו לו פירות
טבל בביתו אומר הפירות
שיש לו פקדון אצל
אחרון תרומה היו הן תרומה
על הפירות הללו ואוכלם
על מנת שפירותיהן יקיימן
וכיון שמכרם נמצא אוכל
בטלים למפרע ופריקין כי
מזבנין להו להני פרי
לכהנים מזבנין להו בדמי
תרומה יבאוי בעליהן
ריאמרו כי תרומה היו
יחזור דמיהן לכהן והרבר
ידוע שאין בעליהן עושין
אותן תרומה על מקום
אחר אלא בקרבן זמן
שרבו ברוו הוא שאין
בתוך זה הזמן עלה בהן
יותר מכדי חטרונין דאמר'
ודאי חל פקדון שם
תרומה ונפטר הפירות
שפרישין עליהן אבל אחר
זמן הרבה דאיכא למיחש
דלמא הוה בהו יותר מכדי
חטרונין ואע"ל אורחא דא
דשמעתא דהה.
ומקשינן המפקיד פירות

(א) ז"ל מן שם אבודין כדי
מקדונו כדמין וכו'.
(ב) אולי ז"ל דמשיב כדי
מקדונו וכו'.
(ג) אולי ז"ל ועל אורחא דא
למחר מאסקא דשמעתא דהה.

יתר מכדי חטרונין לא בכדי
חטרונין והא יין והחמיץ שמן והבאיש דבש והדביש דיתר מכדי
חטרונין גינהו שאני בניו דקם קם
למאי

ואיכא למאן דלמר לא יגע ואת אמרת דכדי הכל מוכרין. כיון דקם קם.
מאחר לאו אפילו יתר מכדי חטרונין. ולא יתקלקלו מעתה יותר אצל שאר פירות הולכין ומרכיזין תמיד.
למאי